

Centrum Informacji o Ofiarach II Wojny Światowej

<https://ofiary.ipn.gov.pl/ofi/z-archiwum-ipn/pracownicy-przymusowi/14292,Niemieckie-Urzedy-Pracy-Arbeitsmter.html>
23.04.2024, 15:45

NIEMIECKIE URZĘDY PRACY (ARBEITSÄMTER)

The image shows a historical document titled "Transportliste" (Transport List). The document is a table with multiple columns, likely containing names of individuals and their transport dates. The text is in German and appears to be a list of names and dates, possibly related to the forced labor of Polish citizens during the Second World War.

Transportliste

Nr.	Nachname	Vorname	Geburtsdatum	Geburtsort	Religion	Stand	sonstige Angaben
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

Arbeitsamt Raesow
 Form 10-108
 Datum: 15. Januar 1941
 Unterschrift: ...
 Lager Nr.: ...
 Gesh. I.: ...
 Herr. Zusätzliche Aufzeichnungen:
 nach des 2140.
 Das schweiz. Exstr., Nebenstelle Raesow 22 fordert die beiden Nachnamen:
 Deutschschweiz, Marie ...
 Schweiz, Delle ...
 Ich bitte um Weiterleitung, die Fabrikanten übernahm der Betriebsführer.
Bestand interniert und für tauglich erklärt.
 19/1.41 ...
...

Arbeitsamt Raesow
 Form 10-108
 Datum: 15. Januar 1941
 Unterschrift: ...
 Lager Nr.: ...
 Gesh. I.: ...
 Herr. Zusätzliche Aufzeichnungen:
 nach des 2140.
 Das schweiz. Exstr., Nebenstelle Raesow 22 fordert die beiden Nachnamen:
 Deutschschweiz, Marie ...
 Schweiz, Delle ...
 Ich bitte um Weiterleitung, die Fabrikanten übernahm der Betriebsführer.
Bestand interniert und für tauglich erklärt.
 19/1.41 ...
...

TRANSPORTLISTE

Nr.	Nachname	Vorname	Geburtsdatum	Geburtsort	Religion	Stand	sonstige Angaben
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

TRANSPORTLISTE

Nr.	Nachname	Vorname	Geburtsdatum	Geburtsort	Religion	Stand	sonstige Angaben
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

Transportliste
 für den Lederbeiter - Transport Nr. 2/3 von - zu ...

Nr.	Familie u. Vorname	Geburtsort	Geb. am	gr. St.
31.	Grynschik Helena	Soo - Sander	16.6.16	
32.	Susak Stefania	Sostoka Pol.	20.7.20	
33.	Grogomaj Krystyna	Krynica	8.2.17	
34.	Sajda Michalina	Trzebrzemia	17.6.21	
35.	Selias Katarzyna	Kobyle Brodek	2.9.23	
36.	Sogno Danalia	Polany	21.5.22	
37.	Sreniak Anna	Irliowa Duka	11.7.17	
38.	Sreniak Stefania	Irliowa Duka	16.5.14	
39.	Susacka Helena	Polany	22.2.20	
40.	Szajdel-Kokharowa	Stawko	28.9.18	
41.	Szoka Dalia	Bytchko	14.11.23	
42.	Szostakowicz Elizabeth	Podrebrze	4.1.01	ja
43.	Szilger Viktorja	Sagba	13.12.22	
44.	Jurkewicz Michalina	Schrewo	26.4.20	
45.	Jelenska Jozefa	Maglino	4.9.17	
46.	Jelonek Tatjana	Krynica	10.3.20	
47.	Kalinska Dalia	Sowoda	23.3.22	
48.	Kofis Antonina	Sowoda	6.6.22	
49.	Kochanska Karolina	Sichowa	12.4.13	
50.	Klimczak Katarzyna	Sosa Wiel	22.7.10	
51.	Kozar Julia	Schrewo	22.9.06	
52.	Les Domiciana	Polkawa	4.1.15	
53.	Les Stefania	Jawonia	21.7.18	
54.	Luznowa Maria	Sagba	14.7.28	
55.	Luznowa Sofia	Sala Kosowa	5.1.18	

Transportliste
für den Landarbeiter - Transport Nr. 3/344 - 344444 /

Lfd. Nr.	Familien u. Vorname	Wohnort	Geb. am.	gr. St.
51.	Grymbiak Helena	Żno - Świdów	16.6.16	
52.	Szpak Stefania	Łostkwa Hyl.	20.7.20	
53.	Groganek Krystyna	Krynów	6.5.17	
54.	Szaja Michalina	Trzebrzemia	17.6.21	
55.	Szala Katarzyna	Kobyle Grodek	2.9.23	
56.	Szaga Natalia	Polany	21.5.22	
57.	Szaniak Anna	Ertilowa Duka	11.7.17	
58.	Szaniak Stefania	Ertilowa Duka	16.5.14	
59.	Szawala Klementyna	Polany	22.2.20	
60.	Szpak Katarzyna	Stawice	20.9.18	
61.	Szuba Maria	Łytków	14.11.23	
62.	Szuberwolk Elisabeth	Podstrona	4.1.01	
63.	Szilger Viktorja	Łąka	13.12.22	
64.	Szuchowa Michalina	Szuchów	24.4.20	
65.	Szuchowa Joanna	Łąka	4.9.17	
66.	Szuchowicz Wiktoria	Krynów	10.5.20	
67.	Szuchowicz Maria	Łąka	22.5.22	
68.	Szuchowicz Maria	Szuchów	6.6.22	
69.	Szuchowicz Karolina	Szuchów	15.4.13	
70.	Szuchowicz Katarzyna	Kawa Wiel.	22.7.10	
71.	Szuchowicz Maria	Szuchów	20.9.20	
72.	Szuchowicz Maria	Szuchów	4.1.15	
73.	Szuchowicz Maria	Jamnia	21.7.18	
74.	Szuchowicz Maria	Łąka	14.7.20	
75.	Szuchowicz Maria	Szuchów	5.1.18	

Placówki niemieckich urzędów pracy (Arbeitsamt) zajmowały się doбором i dystrybucją siły roboczej do III Rzeszy. Najwcześniej powstawały ekspozytury na terenach zaanektowanych przez Niemcy, bo już 3-4 września 1939 r. powołano placówkę w Rybniku. Pogłębiający się deficyt siły roboczej w gospodarce niemieckiej sprawił, iż sieć placówek i filii Arbeitsamtów rozrastała się i kierowała do pracy w Niemczech coraz więcej Polaków. Zdarzało się również, że do pracy wyjeżdżali Żydzi, by w ten sposób uniknąć Holokaustu.

Od 1940 r. na terenie GG władze okupacyjne rozpoczęły przymusowy nabór do pracy. Obowiązkiem pracy objęto na początku osoby w wieku od 18 do 60 lat, później również od 14 roku życia. Wobec oporu ludności polskiej w zgłaszaniu się na wyjazd do Niemiec urzędy pracy na terenie Generalnego Gubernatorstwa zaczęły wysyłać imienne wezwania do stawienia się w punktach zbiorczych, a za odmowę groziły surowe kary. Wiele osób wysyłanych do pracy pochodziło również z łapanek, akcji pacyfikacyjnych i wysiedleńczych. Niezależnie od werbunku siły roboczej do Rzeszy rekrutowano ponadto we wszystkich okupowanych państwach robotników do „Organizacji Todta” (Organisation Todt), zajmującej się głównie pracami budowlanymi. Sytuacja polskich robotników przymusowych w III Rzeszy była bardzo trudna. Polacy musieli obowiązkowo nosić przyszyty do ubrania znak z literą „P”, a za brak oznakowania surowo karano. Szacuje się, że na roboty deportowano ok. 3 mln

Polaków.

W zasobie archiwalnych IPN przechowywane są listy transportowe osób wysłanych na prace przymusowe do Niemiec z Dystryktu Krakowskiego i Warszawskiego. Zawierają one dane personalne takie jak: imię i nazwisko, datę urodzenia oraz miejsce zamieszkania robotnika, datę skierowania do pracy przez urząd, numer transportu oraz nazwę docelowego urzędu pracy w III Rzeszy.

Zespoły archiwalne:

- IPN GK 98 Amt des Distrikts Krakau (Urząd Okręgu Krakowskiego) - imienne listy transportowe Polaków skierowanych do pracy przymusowej w III Rzeszy z Dystryktu Krakowskiego m.in. z takich powiatów jak: Jasło, Kraków, Przemyśl, Rzeszów, Tarnów, Sanok (361 j.a.).
- IPN GK 112 Arbeitsamt Warschau Lager Skaryszewska (Urząd Pracy w Warszawie. Obóz przy ulicy Skaryszewskiej) - imienne listy transportowe osób z Dystryktu Warszawskiego wywiezionych do pracy w III Rzeszy (241 j.a.).
- IPN GK 111 Arbeitsamt Krakau Lager Waska, Lager Sokolska (Urząd Pracy w Krakowie - Obozy przy ulicy Wąskiej i Sokolskiej) - raporty dzienne obejmujące stan ilościowy i jakościowy pracowników fachowych i rolnych przywożonych do obozu znajdujących się przy Wąskiej i Sokolskiej, obejmują lata 1940-1941 (23 j.a.).
- Listy transportowe Arbeitsamt Tarnów, Nowy Sącz, Jasło z okresu listopad 1939 r.- luty 1940 r. (IPN GK 196/361).